PRAHA 1

SOUSED

Noviny Prahy 1 pro seniory a jejich rodiny květen 2022

Milan Hein:

Dokud člověk je, neměl by se vzdávat!

Foto: Jan Malíř

Svatojánské slavnosti NAVALIS / 3

Představujeme DPS Pštrossova / 4

Principál a herec Divadla Ungelt Milan Hein je velmi otevřený člověk. Přečtěte si rozhovor o jeho divadle, herci Miloši Kopeckém, lásce k zákoutím staré Prahy, ale také o jeho životním optimismu.

Čtěte rozhovor na stranách / 6–7

Vážení a milí sousedé,
jsem moc ráda, že vás mohu oslovit v příjemném jarním čase. Nevím jak vy, ale já miluji tu překrásnou a šťavnatou zeleň, které jsou najednou plné všechny parky, zahrady i Petřín. Zdá se mi, že i nálada lidí je hned lepší a veselejší. Potkávám plno usměvavých tváří, na kterých je vidět, jak se na tento čas těšily.

Máme za sebou 1. máj, který už je převážně vnímán jako lásky čas, a tak doufám, že i vy jste si, bez ohledu na věk, vyšlápli na Petřín alespoň k soše Karla Hynka Máchy, jež je pro nás v Praze 1 symbolem oné láskyplné doby. Možná jste ale byli na procházce i na ostatních krásných místech u nás na jedničce. Tam všude jste mohli se svými blízkými oslavit nejen památné májové dny, ale třeba i Den matek.

K hezké procházce také čím dál víc patří i posezení v zahradě Střediska volného času Jednička v Truhlářské. Ta spolu s tamější historickou budovou, jejíž náročná rekonstrukce zvítězila v soutěži Památka roku, určitě stojí za prohlídku a příjemně strávené chvíle.

A pěkné okamžiky budeme moci společně prožít i poslední květnový den, kdy v parku Kampa pořádáme Den dětí – srdečně zveme školy, školky i rodiče a prarodiče s dětmi a vnoučaty. Bude to stát za to, protože radost dětí ze soutěžení a poznávání je opravdu nakažlivá. Však to znáte…

Přeji vám co nejvíce skutečně nádherných dnů, jež nás všechny společně připraví na příchod léta.

Srdečně vás všechny zdravím.
Vaše
Eva Špačková

Projekt Corrency běží! Registrace pokračuje!

Radnice na začátku měsíce odstartovala realizaci projektu Corrency, jehož cílem je podpořit jednotlivé živnostenské provozovny na území Prahy 1 a zároveň posílit koupěschopnost zdejších občanů. Registrace do projektu ale nadále pokračuje! Přihlásit se ještě mohou občané s trvalým pobytem v Praze 1, a to buď na **www.praha1.corrency.cz**, nebo osobně v infocentru radnice ve Vodičkově 18.

Slavnosti NAVALIS uctily památku svatého Jana Nepomuckého

Už čtrnáctý ročník obnovených Svatojánských slavností NAVALIS letos opět připomněl život i mučednickou smrt svatého Jana Nepomuckého a původní barokní vodní představení, které se konávalo na Vltavě od roku 1715.

Letos také slavnosti navštívili chorvatští loďaři z přístavního města Metković na řece Neretvě, kteří přivezli historické lodě a předvedli takzvaný Neretvanski maraton. Nad městem stojí kostel svatého Jana Nepomuckého, tamějšího ochránce proti velké vodě a přímluvce za uzdravení z malárie.

Revitalizace okolí Hlavního nádraží

Pod názvem Nový Hlavák bude v červnu vypsán soutěžní dialog pro revitalizaci území kolem Hlavního nádraží, která se bude týkat Vrchlického sadů, odbavovací haly nádraží a výstavby nové tramvajové trati. Zapojit se budete moct i vy, a to během vycházky (14. 6. od 16:00 a 18:00) nebo pracovního setkání (16. 6. od 18:00). Na stránkách **www.novyhlavak.cz** naleznete od 2. června přehledné informace o projektu a jednotlivých aktivitách. Svůj názor budete moct vyjádřit také prostřednictvím ankety, kterou na webu najdete od 24. června.

Užijte si plavbu po Vltavě!

K nejoblíbenějším akcím pořádaným Prahou 1 pro naše seniory patří plavby po Vltavě na krásných lodích Prague Boats. Tentokrát jsme se vydali na výlet s lodí Bohemian Rhapsody, a přestože počasí úplně nepřálo, atmosféra byla jako obvykle výborná. Tradičně se plulo od náplavky u Právnické fakulty skrz zdymadla na Újezdě směrem k Braníku a zpět, a jak potvrdil místostarosta a průvodce plavbou Petr Burgr, Praha 1 či Středisko sociálních služeb pořádají každý měsíc řadu akcí – koncerty, výlety, procházky, přednášky apod., ovšem plavba po Vltavě je pokaždé něco speciálního, a to opravdu za každého počasí.

Příště vyplujeme 9. června a vstupenky si lze vyzvedávat od 2. června v infocentru radnice.

Zveme na kulturu!

Květnové Setkání s kulturou se tradičně uskutečnilo v zaplněné Malostranské besedě, kde na pódiu vystoupila všemi oblíbená Jana Rychterová. Tu spolu s diváky přivítal místostarosta Petr Burgr, který zároveň připomněl termín příštího Setkání s kulturou – 22. června od 15:00 hodin. Vstupenky budou k dispozici v infocentru radnice ve Vodičkově 18 od 13. června. Nenechte si ujít příjemné odpoledne s kulturou a ostatními sousedy!

Představení nové letní části čapadla u Hollaru a koncerty školních hudebních talentů – Masakrózního hustce, Music Girls a Anny Bidlové – naplnily vydařené sousedské setkání na břehu Vltavy. Těšíme se na shledanou 22. června – opět na čapadle u Hollaru, s mladými muzikanty a navíc pěknou výstavou.

Praha 1 očima občanů

VIZE CENTRA PRAHY 2031 PARTICIPACE

V infocentru participace v Dušní 13 proběhne 25. května od 18:00 do 19:30 debata s tvůrci výzkumu Praha 1 očima občanů v čele se sociologem Danielem Prokopem. Zapojit se do ní můžete buď přímo na místě, nebo online.

Zkliďnování dopravy

V ulicích Těšnov, Havlíčkova a Hybernská jsou postupně realizována dopravní opatření, jejichž cílem je zklidnění dopravy odvedením tranzitujících vozidel. *„Ulice Těšnov byla zobousměrněna a odvádí vozidla, která dříve zatěžovala Petrskou čtvrť, nejkratší cestou na magistrálu,“* popsal radní pro dopravu Richard Bureš. Také uzavření Havlíčkovy ulice má velmi kladný dopad na snížení dopravní zátěže v širší lokalitě.

Před dokončením je studie dopravní situace v oblasti Hybernské od společnosti Jakub Cigler Architekti. Aby pro ni byly získány důležité ověřovací statistické údaje, bude během května po vybudování provizorního kruhového objezdu u Prašné brány zobousměrněna. Na základě získaných dat pak bude zvolena finální verze dopravního řešení. *„Naším cílem je i zde zklidnění dopravy pod okny obyvatel. Ulevit by se mělo Senovážnému náměstí, Jindřišské, Panské a návazně ulici Na Příkopě,“* vysvětlil Richard Bureš.

Dům s pečovatelskou službou v Pštrossově ulici

Nádherný pohled na Prahu se naskýtá obyvatelům domu s pečovatelskou službou v Pštrossově ulici z malebné terasy v nejvyšším podlaží objektu. Krásná pětipodlažní neorenesanční stavba je dalším ze zařízení pro soběstačné seniory, které provozuje Středisko sociálních služeb Praha 1.

Interiér budovy je historický i moderní zároveň. *„Krásné historické schodiště je doplněno moderním velkokapacitním výtahem. Kromě velmi příjemné terasy mohou obyvatelé domu relaxovat také ve vnitřním malém atriu s lavičkami a zelení, které je jim k dispozici v přízemí. Zvláště v letních měsících nabízí příjemný stín,“* prozradila Helena Čelišová, ředitelka Střediska sociálních služeb.

Dům s pečovatelskou službou (DPS) byl v č. p. 18 otevřen v roce 2001 a je součástí třetího okrsku pečovatelské služby. Nabízí osmnáct garsoniér, jednu dvougarsoniéru a jednu bezbariérovou dvougarsoniéru. I zde platí, že byt je nájemní a klient tu pobývá sám nebo s partnerem či partnerkou na základě nájemní smlouvy a za úhrady nájemného. Byty jsou vybaveny pro možnost samostatného vaření, nájemci si uklízí a zařizují drobné opravy v domácnosti. *„Mohou také využívat středisko osobní hygieny nebo jídelnu a chvíle klidu jim jistě zpříjemní naplněná knihovna. Benefitem je možnost, nikoli však povinnost, využívat zdejší pečovatelské služby, které jsou pro všechny k dispozici od pondělí do pátku od 7:30 do 20:00, o víkendech a svátcích od 8:00 hodin,“* informovala Helena Čelišová s tím, že recepce DPS je v provozu od 20:00 do 8:00.

Žádost o umístění do DPS přijímá a vyřizuje Odbor sociálních věcí a zdravotnictví, oddělení sociální péče a služeb Úřadu MČ Praha 1. Více na webu **praha1.cz** v záložce Úřad / Odbory a oddělení / Odbor sociálních věcí a zdravotnictví.

Pštrossova ulice nese jméno po zdejším rodákovi Františku Václavu Pštrossovi (1823–1863). Roku 1861 se stal purkmistrem Prahy a byl jím až do své předčasné smrti, kdy podlehl zánětu mozkových blan. Za jeho působení se na radnici úředně vrátil český jazyk, podílel se i na založení prvního dívčího gymnázia ve střední Evropě. Některé domy v ulici – č. p. 196, 197 – byly v držení rodiny Pštrossových ještě ve dvacátém století.

Text: Milan Hulínský **Foto: Jaroslav Tatek**

Puštík obecný – věrný obyvatel Petřína

Asi jen málokdo by čekal, že na Petříně hnízdí i sovy. Ale skutečně je tomu tak – Lobkovická zahrada je pravidelným hnízdištěm našeho nejhojnějšího druhu, puštíka obecného. Zprávy o jeho zdejším výskytu se objevují v publikacích ornitologů již v první polovině minulého století.

Kvízová otázka:

Jaké označení pro čarodějnici bylo odvozeno z řeckého názvu puštíka?

Odpověď zašlete na e-mail: **petrinskainiciativa@gmail.com**.
První správná odpověď bude opět oceněna.

Puštík je středně velká sova nenápadného šedavého zbarvení, ale vyskytují se i rezaví jedinci. Má mohutnou kulatou hlavu s pernatým „závojem“ kolem očí. Na hlavě ale chybí péřová „ouška“, která má například výr velký nebo kalous ušatý. Krátká a kulatá křídla umožňují výborné manévrování za letu mezi stromy. Nohy s poměrně silnými a špičatými drápy jsou opeřené až po prsty. Samec obhajuje teritorium hlasitým houkáním, samice se ozývá pronikavým „kvíkáním“. Houkání je možné zaslechnout celoročně, ale vrchol hlasové aktivity nastává v zimě a v předjaří.

Puštíci hnízdí velice brzy. Vejce snášejí již někdy v únoru a na Petříně je možné vyvedená mláďata spatřit už začátkem dubna. K hnízdění využívají především dutiny ve starých stromech. Samici, která sedí na snůšce dvou až pěti vajec po dobu pětadvaceti až třiceti dnů, zásobuje samec potravou. Po vylíhnutí mláďat je samice intenzivně brání proti predátorům či vetřelcům (včetně člověka!), kteří by se snažili do dutiny proniknout.

Potravou puštíka jsou především hlodavci, jako jsou myši, myšice a potkani a v menší míře i ptáci. Stejně jako naše ostatní druhy sov loví potravu v noci, a to díky výbornému zraku a sluchu. Kořist překvapuje neslyšným letem, který mu umožňuje jemné peří se speciální strukturou. Puštík je typickým příkladem stálého ptáka. Samec i samice jsou celoročně a v podstatě po celý život věrní svému hnízdišti a neopouštějí ho. Jen mláďata si po osamostatnění vyhledávají nová teritoria, většinou ale do deseti kilometrů od rodného hnízda. Puštíci patří k dlouhověkým druhům ptáků, dožívají se až dvaceti let.

V květnu páru petřínských puštíků pomalu končí rodičovské povinnosti, ale již v říjnu začne samec hlasitě obhajovat svůj revír. Doufejme, že na Petříně ho budeme slýchat i nadále. Z naší strany k tomu postačí jediné – zachovat zde staré stromy s dutinami, ve kterých hnízdí.

Text: Jaroslav Cepák
Foto: Lucie Crocro

Milan Hein:

Dokud člověk je, neměl by se vzdávat!

S principálem a hercem Divadla Ungelt Milanem Heinem (75) jsme si krásně a otevřeně popovídali nejen o jeho divadle, herci Miloši Kopeckém, životním partnerovi Martinovi, lásce k zákoutím staré Prahy, ale také o jeho nezdolném životním optimismu.

Malý Milan s rodiči

Jak vlastně vzniklo Divadlo Ungelt, ve kterém jste principálem a zároveň i hercem?
Za všechno může Miloš Kopecký. Měli jsme spolu vzácný vztah. V roce 1993 si mě vybral jako moderátora ke své životní zpovědi, kterou točila Česká televize. Vznikl z toho televizní triptych s názvem Co za to stálo… O rok později vyšla stejnojmenná kniha a za peníze, které vydělala, jsem si pronajal sklepní prostory Hotelu Ungelt a zrekonstruoval je na Divadlo Ungelt. Otevíral ho 2. října 1995 právě Miloš Kopecký.

Milan Hein

Vaše divadlo je malé, intimní, uvádíte hry pro dva, tři herce. Divák má pocit, že je součástí představení…
To jste řekla moc pěkně. Děkuji, o to přesně nám jde.

Jste radši principálem divadla, nebo hercem?
Dominuje principálství. Odjakživa jsem jako herec trémista; to mě zase motivuje a snažím se tu trému před představením zvládnout. Ale jak už jsem na scéně, ucítím diváka a stává se ze mě závodní kůň… Tréma je pryč.

Co nového v Ungeltu připravujete?
Zkoušíme Staré mistry, premiéra bude 7. a 8. června. Je to hra o vztahu dvou bratrů, herců, jeden z nich je slavný, toho hraje úžasný František Němec. Já hraji toho druhého, který žije v jeho stínu. Představení, které režíruje Milan Schejbal, je hlavně o sourozenectví. Přijďte se podívat.

Když jsme u rodinných vztahů, jak si rozumíte se svou sestrou, moderátorkou a překladatelkou Martou Skarlandtovou?
Skvěle. Dřív jsme spolu dělali autorské divadlo, překládá pro Ungelt divadelní hry. Naši rodiče chtěli, aby z nás vyrostli inteligentní a slušní lidé a v tom

Milan Hein se sestrou

Milan Hein a Martin Šimek s dcerami

duchu se také odvíjí náš sourozenecký vztah: máme se rádi! Rodiče nás učili, že nemáme zapomínat na to, že máme jeden druhého, až tady nebudou…

Kromě kamenné scény máte také krásnou Letní scénu Divadla Ungelt.

Touha jménem Einodis

Ano, zvu vás na naši Letní scénu na Novém Světě, která je pěkně zastřešená. Odehrajeme na ní od poloviny května do poloviny září sto deset představení. Uvidíte náš kompletní repertoár s hereckými hvězdami, jako jsou Jirka Langmajer, František Němec, Petr Nárožný, Simona Stašová, Petr Kostka, Tatiana Dyková, Vojtěch Dyk, Richard Krajčo... A jako bonus vypichuji zastřešení naší Letní scény, díky kterému hrajeme za každého počasí, a komfortní nové toalety.

Na Novém Světě také bydlíte, že?
Je mým nejmilovanějším místem. Na staré Praze miluji hlavně její zákoutí. Mám rád malé prostory, proto mám malé divadlo. Dav mě děsí.

Proč?
Lidská osobnost v davu ztrácí individualitu, splývá a ztrácí zodpovědnost za sebe sama.

A vy jste zodpovědný?
Ano, třeba tím, že si v našem divadle vychovávám skvělé pokračovatele. Umělecký šéf Ungeltu Pavel Ondruch a jednatel Martin Šimek souzní s dramaturgií a atmosférou Ungeltu naprosto skvěle. Pavel Ondruch je navíc mým nejlepším kamarádem a jednatel Martin Šimek už třináct let mým životním partnerem. Každý druhý týden trávím čas s dcerami svého partnera, který je má ve střídavé péči. Je to pro mě velmi obohacující. Když starší dcera přivedla svého hocha, tak mě představila slovy: *„Tohle je můj otec číslo dvě.“* Udělalo mi to velkou radost. Považuji za štěstí, že mám tak báječného partnera, který mi je oporou na stáří.

S partnerem Martinem Šimkem ve Vrchotových Janovicích

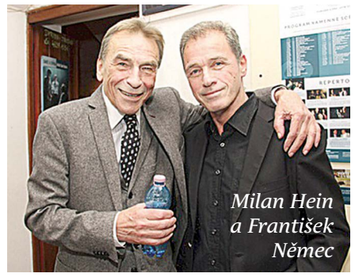

Milan Hein a František Němec

Na jaké stáří?
Ano, přiznávám, že jsou chvíle, kdy se cítím na těch svých pětasedmdesát let a zápasím s tím. Ale mám pocit, že jsem šťastně narozený, jsem pozitivní tvor a chci vidět věci v lepším světle. To je pro mě motorem. Víte, dokud člověk je, neměl by se vzdávat.

A má starší věk i nějaká pozitiva?
Největší výhoda stáří je ta, že nejsem na nikom závislý. Ve svém věku se nepotřebuji nikomu zavděčit…

Na co se těšíte?
Až po úspěšné premiéře s Františkem Němcem odletím se svým partnerem na Korfu. Miluji Řecko, chodím se tam nabíjet na hřbitovy. Na náhrobcích je tam často vidět, že se místní dožívají sta let. Je to tím, že tam mají slunce, moře, po obědě ctí siestu. A taky se moc těším, že většinu léta strávím v našem kamenném domě ve Vrchotových Janovicích, který se zrodil díky místním řemeslníkům.

Změnil byste něco ve svém životě?
Ne, vše v mém životě mělo a má svůj smysl.

Text: Monika Höppner
Foto: Jan Malíř
a archiv Milana Heina

Cesta na poštu či do banky pro peníze

V našem seriálu Seniorské desatero se tentokrát zaměříme na rady při výběru peněz v bance nebo na poště. Tohle jsou případy z reálného života:

KAPSÁŘ

V pondělí ráno si cestou tramvají policista v civilu povšiml kapsáře. V okamžiku, kdy zloděj otevřel seniorce batoh a prohledával jeho obsah, ho policista zadržel a mobilním telefonem přivolal uniformovanou hlídku. Seniorka zrovna jela z banky domů. Po zadržení pachatele si paní Jana povídala s policistou, kdy mu sdělila, že cenné věci a hotovost z důchodu má vždy bezpečně schované. Do batohu si dává pouze věci, které nemají velkou hodnotu. Za její obezřetné chování policista paní Janu pochválil.

NÁVŠTĚVA BANKY

Paní Zuzana zavolala své dceři, že si jako každého desátého v měsíci chce vybrat důchod v bance. Dcera mamince řekla, že pro její bezpečí s ní do banky zajde a pak jí doprovodí až domů. Po návštěvě banky se dcera s paní Zuzanou ještě stavily v cukrárně na zákusek. Společně se domluvily, že bude pro maminku bezpečnější, když to takto budou dělat každý měsíc. I s tou cukrárnou... ☺

Připravilo Oddělení prevence Krajského ředitelství policie hl. města Prahy ve spolupráci s městskou částí Praha 1.

Foto: Jaroslav Tatek

JAK POSTUPOVAT PŘI VÝBĚRU HOTOVOSTI?

Obrana proti hrozbě odcizení hotovosti po cestě z pošty či banky je důležitá. Základem je dodržovat pravidla obezřetného seniora, která vám pomohou se vyvarovat následků kapesní krádeže:

1. Krádeži se lze bránit obezřetností a správným uložením peněz, platebních prostředků, dokladů a věcí, které mají hodnotu.
2. Při cestě na poštu nebo do banky můžete požádat o pomoc příbuzné, známé či sousedy.
3. Pohybujte se vždy v místech s větší koncentrací lidí, vyhýbejte se osamělým místům.
4. Nikdy si věci, které mají hodnotu, neukládejte do vrchní části kabelky.
5. Vždy mějte své věci na očích.
6. Choďte blíže k budovám než k silnici.
7. Kabelku či brašnu vždy noste křížem přes rameno, v tu chvíli ji máte pod kontrolou na svém břiše a není směrem do silnice.

Poradna Nemocnice Na Františku

Gynekologickou prevenci není radno podceňovat ani ve vyšším věku

Každá žena a dospívající dívka by měla pravidelně, minimálně jednou ročně, absolvovat u svého ženského lékaře preventivní gynekologickou prohlídku, plně hrazenou ze zdravotního pojištění.

Prohlídka zahrnuje vyšetření děložního hrdla pomocí poševních zrcadel s odebráním tzv. cytologického stěru, jenž dokáže odhalit přednádorové a nádorové změny na děložním hrdle. Součástí prohlídky může být také vyšetření povrchu děložního hrdla speciálním mikroskopem, tzv. kolposkopem. Následuje ultrazvukové vyšetření, jehož cílem je včas odhalit patologické změny na děloze, vaječnících a vejcovodech.

Výskyt jednotlivých patologických stavů se liší v závislosti na věku pacientky. U mladších žen v plodném věku se nejčastěji objevují změny v cytologickém obraze, způsobené HPV viry (lidskými papilomaviry), jež jsou v populaci široce rozšířené. U žen ve středním věku se pak nejčastěji setkáváme s projevy přítomnosti myomatozních uzlů v děloze, polypů či endometriózy. Nedílnou součástí preventivní prohlídky je rovněž vyšetření prsou.

Řada žen, často i těch, které pravidelně na gynekologické vyšetření docházely, bohužel po období přechodu, doprovázeném ztrátou pravidelného menstruačního krvácení, vyhodnotí pokračování v preventivních prohlídkách jako zbytečné. Nezbývá než smutně podotknout, že tento závěr je mylný. Právě klimakterium bývá z hlediska hormonálních změn velmi rizikovým obdobím a bývá provázeno celou řadou patologií. Velmi často se bohužel jedná o nádorové změny, které se kvůli absenci preventivních prohlídek podaří odhalit často až ve stadiu, kdy jsou výsledky léčby výrazně horší. Dovoluji si tedy apelovat na ženy, aby pravidelnou prevenci v pozdějším věku nepodceňovaly.

Pokud nemáte svého stálého gynekologa, můžete využít služeb nově otevřené gynekologické ambulance v Nemocnici Na Františku, která poskytuje komplexní gynekologickou péči. Více informací na www.nnfp.cz. Objednání je možné na tel. 222 801 381.

MUDr. Filip Hron
primář gynekologického oddělení
Nemocnice Na Františku

Zveme vás na procházku

Vrtbovská zahrada se nachází na svahu Petřína a je považována za jednu z nejvýznamnějších a nejkrásnějších barokních zahrad. Její vznik se datuje kolem roku 1720. Autorem návrhu byl František Maxmilián Kaňka. Sochařskou výzdobu zahrady vytvořil Matyáš Bernard Braun. Freska na klenbě sala terreny je dílem Václava Vavřince Reinera. A víte, co freska představuje?

Fotografie ze svých procházek, odpovědi a zajímavosti posílejte na: redakce@praha1.cz.
Foto: Jaroslav Tatek

Herečka sobotní noci

Nová komedie Davida Drábka byla napsána přímo pro Pavlu Tomicovou v hlavní roli.

Hrdinkou této hry je žena s velkým dětským srdcem v dospělém těle, naivní a odvážná jako její milovaný vzor Pipi Dlouhá punčocha. Pro mnohé podivínská paní se rozhodla rozdávat dobro stůj co stůj, i když svět kolem se pomalu řítí do prázdnoty. Po mnoha letech se setkává s dávnými kamarády z dětství, otevírají se stará tajemství, přání i smutky, ale hlavně přichází čas Vánoc a spolu s ním chvíle jednoho velkého zázraku.

Zajděte si do divadla, hra Davida Drábka je jistě dobrou volbou! Více na www.mestskadivadlaprazska.cz.

Oldřich Suchý @Zanicenyknihkupec z knihkupectví Kosmas doporučuje na jaro toto počteníčko:

CHA CHA CHÁ ZASMÁL SE MORDECHAJ / KLÁRA SMOLÍKOVÁ, TOBIÁŠ SMOLÍK

Mordechaj není synem, jakého by si hodinář přál. V učení nevyniká, ve škole neprospívá, přesto ho dobrá nálada neopouští. Jenže když v otcově dílně upustí na zem vzácné rabínovy hodiny, rozbije s nimi i čas. A ten si pak s Mordechajem zahraje pořádně dobrodružnou hru. Chlapec se ocitne o tisíc let zpátky ve službách obchodníka Ibráhíma ibn Jákúba.

ROBINSONI A DONKICHOTI / ALEŠ PALÁN

Geograficky vzato jsou nám možná Robinsoni blízko, pořád jsou ale vzdáleni tomu, co společnost považuje za normální. Není běžné, aby se člověk živil básněmi jako Šimon. Není normální, aby jaderní vědci bydleli v zahradní chatce u dálnice jako Mojmír. Další neotřelé povídání vás čeká v knize s krásnými fotografiemi Karla Cudlína.

TOVE JANSSONOVÁ / DCERA SOCHAŘE

Autorka byla finská, švédsky píšící spisovatelka, malířka, ilustrátorka a autorka komiksů. Světové proslulosti dosáhla dětskými příběhy o šťastné rodině muminků, které začala psát už ve čtyřicátých letech a oblibě dětí i dospělých se těší dodnes. Podstatná je i její tvorba pro dospělé, jež čítá tucet svazků, ale do češtiny byly přeloženy pouhé tři.

ŽIVOTICE / KARIN LEDNICKÁ

Životice: malá vesnice uprostřed Těšínského Slezska. Po Mnichovu zabrána Polskem, po 1. září 1939 součást Říše. Během války zde tudíž panovaly jiné poměry než v protektorátu. Probíhala tu největší germanizační akce v Evropě. Kdo se nepodvolil, byl vysídlen, nebo skončil v lágru. Kniha renomované české spisovatelky vychází z dějin našeho národa.

Původ názvů ulic

Zamysleli jste se někdy nad tím, podle koho nebo čeho jsou jednotlivé ulice a náměstí pojmenovány? Podívejme se třeba na Staré zámecké schody. Byly vybudovány někdy v šestnáctém století a jejich současná podoba pochází z let 1835 až 1837. Předpokládá se, že název je odvozen od souběžné úvozové cesty, která tudy vedla v devátém století a byla nazývána Starou cestou. Celkem můžete napočítat 101 schodů, které stoupají z Klárova k Černé věži Pražského hradu a končí u vyhlídky nad Fürstenberskou zahradou. Jdeme-li z Klárova, můžeme za levou zdí obdivovat jižní zahrady pod Pražským hradem. Za zdí vpravo je prostor bývalé Svatováclavské vinice, na níž počátkem desátého století svatý Václav sám pracoval, víno lisoval a prý i sám vlastní vinici hlídal. Od východu tudy vedla hlavní cesta k Hradu a zdejší vchod byl nazýván Malé vrátce či Malá fortna a byl před ním hluboký příkop s padacím mostem. Název **Staré zámecké schody** je používán od roku 1829.

Text: red **Foto: Jaroslav Tatek**

Recepty z našich restaurací a hospod

ŠLEHAČKOVÝ POHÁR S REBARBOROU

Pomalu se nám blíží léto a vysoké teploty, které si vyloženě říkají o lehčí zákusek. Vyzkoušejte například šlehačkový pohár s rebarborou. Omytou rebarboru nakrájejte na špalíčky, naskládejte na plech vyložený pečicím papírem, posypte krupicovým cukrem a zakryjte alobalem. Troubu předehřejte na 180 °C a pečte doměkka přibližně 10 až 15 minut. … **(viz tajenku švédské křížovky na straně 11).** Mezitím si ušlehejte dotuha smetanu s moučkovým cukrem a vanilkovým extraktem. A pak vrstvěte do skleniček: nejprve dejte šlehačku, pak rebarboru, případně můžete proložit vrstvou opražených mandlových lupínků. Posypte mletými mandlemi a pokapejte trochou šťávy, kterou při pečení pustila rebarbora.

Historické srovnávací fotografie

Pohled na dům č. p. 181 a kostel svatého Salvátora v Karlově ulici na Starém Městě zachycuje více než sto let stará fotografie (archiv hl. m. Prahy, sbírka fotografií, sign. I 86). Ulice má svůj název díky Karlu Havlíčku Borovskému, který v roce 1848 navrhl, aby se jmenovala po Karlu IV. Je součástí takzvané Královské cesty. Současnou podobu nafotil Jaroslav Tatek.

KALENDÁŘ AKCÍ

Výlety

■ **7. 6. 2022 – Celodenní výlet: Vejprty, Přísečnice (vodní dílo), rozhledna Klínovec**
Přihlašování již probíhá v infocentru Prahy 1, Vodičkova 18

■ **9. 6. 2022 od 10:00 – Plavba po Vltavě**
Vstupenky na plavbu budou k dispozici od 2.6. v infocentru Prahy 1, Vodičkova 18

■ **14. 6. 2022 od 14:00 – Tematické vycházky s Martinem: Na Hradčanských baštách**
Na vycházku se hlaste přes telefonní čísla 607 048 183 nebo 725 397 934, a to od 7. 6.

Kultura

■ **25. 5. 2022 od 14:00 – Autorské čtení v klubu seniorů Tomáš (Humor pod okapem)**
Na akci se hlaste přes telefonní číslo 607 048 183.

■ **26. 5. 2022 od 14:00 – Fórum mladých hraje seniorům v klubu Tomáš**
Na koncert se hlaste přes telefonní čísla 607 048 183 nebo 725 397 934 od 17. 5.

■ **8. 6. 2022 od 14:30 – Autorské čtení v klubu seniorů Haštalka (Humor pod okapem)**
Na akci se hlaste přes telefonní číslo 607 048 183.

Přednášky a workshopy

■ **25. 5. 2022 od 14:00 – Trénování paměti v BDPS Benediktská**

■ **1. 6. 2022 od 14:00 – Trénování paměti v DPS U Zlaté studně**

■ **1. 6. 2022 od 15:00 – To jsme se za nás neučili: Jaderné katastrofy**
Více informací na telefonních číslech 607 048 183 a 725 397 934

■ **8. 6. 2022 od 14:00 – Trénování paměti v DPS Pštrossova**

VYHLÁŠENÍ SOUTĚŽE

Slavnostní vyhlášení vítězů 2. ročníku soutěže Zachraňte plcha velkého se uskuteční 26. května 2022 od 19:00 v Českém muzeu hudby.

Místa Prahy 1:

Soutěž o knihu

Milí čtenáři a sousedé,
správná odpověď z minulého čísla: dům „U TŘÍ KAPRŮ“ se nachází v Kaprově ulici. Podaří se vám určit, jaký objekt je zachycen na fotografii? Správnou odpověď zašlete do **10. června** na e-mail: **redakce@praha1.cz** a můžete získat knihu od českého autora. Výhercem z minulého čísla jsou pan a paní Mikulcovi.

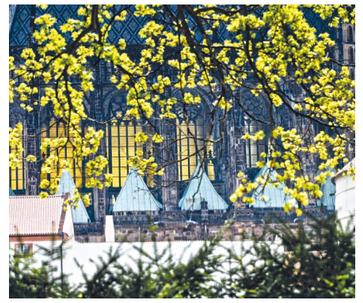

Nápovědy a náměty najdete také v procházkách na Facebooku Praha 1 Online.

Křížovka

Recepty z naší historie (viz str. 10)

Troubu předehřejte na 180 °C a pečte doměkka přibližně 10 až 15 minut. … (viz tajenku). Mezitím si ušlehejte dotuha smetanu s moučkovým cukrem a vanilkovým extraktem. Vyluštěnou tajenku posílejte na redakce@praha1.cz, a to do 10. června 2022. Správná odpověď z minulého čísla: … sójovou omáčkou. Výhercem z minulého čísla je paní Lýdie Stoupová, která vyhrála knihu Mojenka od Olgy Stehlíkové.

POMŮCKA: TCHOŘÍK; OBLO; UP.	JAPON. MYS	PRAŽSKÁ INFORMAČNÍ SLUŽBA	ZN. HLINÍKU	MODRÁ BARVA	PRAHA 1	PACNĚŘ	SLOVEN. IROVÉ	PRAHA 1	SPZ MARTINA	OKOVAT	ČÁST ČLUNU, PLAVIDLA	BA	ŘÍMSKÁ 6	ANGL. HEREC	1. ČÁST TAJENKY	PRAHA 1	FRUTEX	USEKNOUT	ČÁST OBLEKU
PROTÉJŠEK					TITUL PANÍ / ČÍSELNÉ ÚDAJE			VALACH								DÍL			
OBOL								KANICE / PLANETKA								BASKICKY A / HORO-LOGIUM			
CIRKA			INFEKČNÍ ČINITEL / CHŮZÍ OPOTŘEBIT						PLESO / ŠTĚRK				KUNOVITÁ ŠELMA / NÁŠ HOUSLISTA						
PRAHA 1	ČÁST VLAKU	ANGL.OVES / ŽENSKÉ JMÉNO				DLABACÍ NÁSTROJE	ESŠÁLEK / POBÍZET					BÍDÁK / KÓD BERMUD					KÓD TONGA / CHEM. ZN. YTERBIA		
2. ČÁST TAJENKY											ANGL. SOTVA / SVĚTADÍL							LOUKY	KOPIE
NĚKDEJŠÍ ZN. ČEPELEK					KNOT / NÁŠ DEJEPISEC					DIVADELNÍ AKADEMIE / NĚM. CHUDÝ				HROB	KULATO / SPZ OPAVY				
ANGLICKÝ BŮH				ZÁSEK								BOJ / KÓD ETIOPIE					UNITED PRESS / HLAS HADA		
OSOBNÍ ZÁJMENO				SPZ PRAHY				AIR					OPICE			LYŽE			
KANADSKÁ ŘEKA				ŠACHOVÉ ZAKONČENÍ				DĚD					KÓD VATIKÁNU			MAĎARSKÝ POTOK			

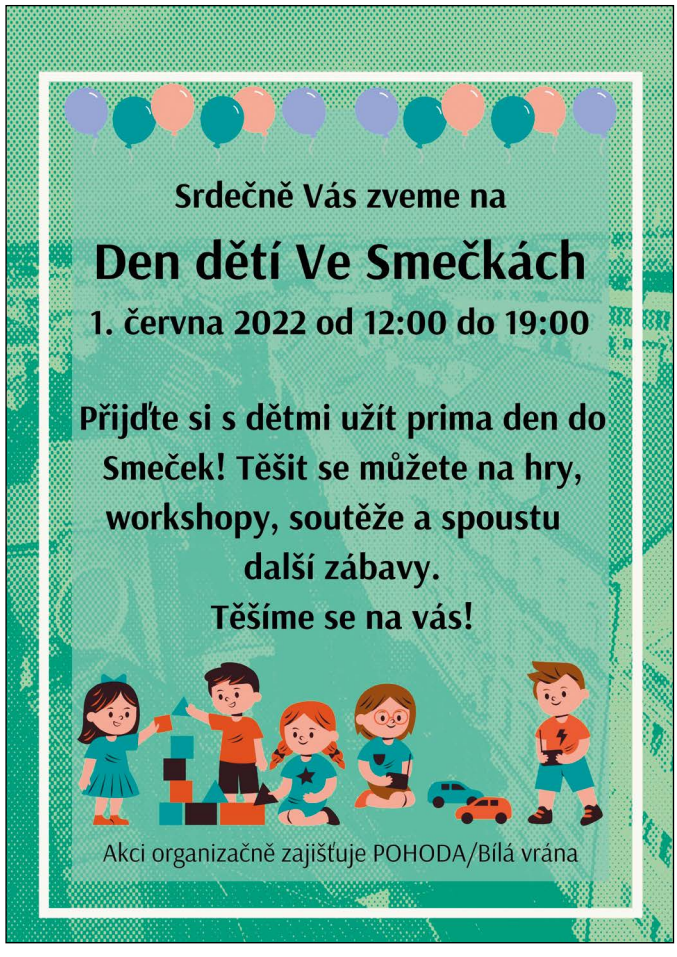

SOUSED Periodikum Městské části Praha 1
Redakce: Petr Bidlo, Petra Pekařová, Jan Petříš, Jaroslav Tatek, Michaela Bittner Hochmanová ● **Grafický design:** Grafika Vodička & Dezortová ● **Písmo:** Andulka Book Pro, Andulka Text Pro ● **Tisk:** MAFRAPRINT, Turyna Petr, 734 517 178 ● **Distribuce:** Česká pošta ● **Vydavatel:** MČ Praha 1 ● **Náklad:** 19 000 ks ● **Toto periodikum je informačním prostředkem Městské části Praha 1, registrovaným u Ministerstva kultury pod značkou MK ČR E 24250** ● Chybělo vám tu něco? Máte tip na zajímavý článek? Napište nám na e-mail redakce@praha1.cz nebo volejte 221 097 380. Těšíme se na vaše podněty!